Yazı işleri:
Gnkur. Bşk.
Harb Tarihi Dairesi

Harb Tarihi Vesikaları DERGİSI

Üç ayda bir çıkarılır
(Mart , Haziran , Eylûl , Aralık)
Ayları

Basım işleri:
Gnkur. Basımevi
ANKARA

Yıl : 10 Haziran - 1961 Sayı : 36

Tarih yazmak, yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmazsa; değişmiyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.

ATATÜRK

Garp Cebhesinde bir Tenkit

İÇİNDEKİLER:

1. Vecizeler
2. Fihrist
3. Tarihî vesikalar ve türkçeleri

Gnkur. Basımevi
ANKARA
1961

VECİZELER

Nasfet ve merhamet dilenmek gibi bir prensip yoktur. Türk milleti, Türkiye'nin müstakbel çocukları, bunu, biran hatırdan çıkarmamalıdırlar.

ATATÜRK

Vazife ve fedakârlık, muharebe eden kısmın mağlûp olmadan, çekilmeden, muvaffakiyetini temine çalışmakla ifa olunur.

ATATÜRK

Arkadaşı muharebe ederken ve muavenete muhtaç iken seyirci kalmış kumandanlar arkadaşının mağlûbiyetine şahit olabilirlerse de, tarihin biaman tenkidinden, takbihinden kurtulamazlar.

ATATÜRK

Âciz vê korkak insanlar, herhangi bir felâket karşısında milletin de atalete duçar olmasına ve müçtenip bir hale gelmesine saik olurlar.

ATATÜRK

Kudret ve kabiliyetten mahrum olanlara iltifat olunmaz. İnsanlık, adalet mürüvvet icabatını, bütün bu evsafı haiz olduğunu gösterenler talebedebilir.

ATATÜRK

FİHRİST

36 No. lı Vesikalar Dergisi - Haziran 1961

Vesika No. sı	Vesika tarihi		Vesikanın özeti
876	17 Nisan	335	Mütareke sıralarında 9 ncu Ordunun posta irtibatlarının pek bozuk cereyan ettiği.
877	27 Nisan	335	İngiliz İrtibat Subayı Binbaşı Milçen'in şifre muharebatına dair yazısı tercümesi.
878	8 Mayıs	335	23 ncü Tümenin Afyonkarahisar'ına muvasalatı ve yeni konuşu hakkında.
879	9 Mayıs	335	XX nci Kolordunun Ankara'ya nakli ve tertibedilen trenler hakkında.
880	15 Mayıs	335	İzmir ve havalisinin Yunanlılar tarafından işgal edileceğinin duyulduğuna dair.
881	14 Mayıs	919	Selânik İngiliz Kuvası Başkumandanının Osmanlı Harbiye Nazırına yazdığı; Afyonkarahisar'dan, Ödemiş'e hiçbir kıtanın tahrik edilmesine izin veremiyeceğine dair yazı.
882	24 Mayıs	335	Hadımköy - Uzunköprü demiryolu boyundaki Yunan taburu personelinin yaptığı mezalim.
883	24 Mayıs	335	Yunan Hat Muhafaza Taburunun hertürlü zalimane harekâttan çekinmediğine dair I nci Kor. Kumandanının Harbiye Nezaretine yazısı.
844	26 Mayıs	335	Manisa'nın işgal olunduğu ve telgraf tellerinin kesildiği hakkında.
885	27 Mayıs	335	49 ncu Fırkanın tekrar Kırkkilise'ye döndüğünün ve fakat Babaeski ve Lüleburgaz'daki Yunan mezaliminin önlenmesi gerektiğinin General Milne bildirilmesi.
886	27 Mayıs	335	Trakya'da bulunan Yunan Hat Muhafaza Taburunun hareketleri ve bundan doğacak mes'uliyetler hakkında General Milne ve Franşe Desperi'ye yazılan yazı.
887			Kumandanın imzası bulunmıyan yazıların şifre edilemiyeceği hakkında.
888	27 Mayıs	335	I nci Kor. Kumandanlığına, 49 ncu Tümenin tekrar Kırkkilise'ye aldırılması için emir.
889	31 Mayıs	335	Yunanlıların ileri harekâta devam ederek Kasaba'yı işgal ettikleri ve Salihli'ye gelecekleri hakkında rapor.
890	27 Mayıs	335	Ayvalık'taki alayın ikinci emre kadar 61 nci Tümen emrine girmesi hakkında.

Vesika No. sı	Vesika tarihi	Vesikanın özeti
891	1 Haziran 335	İşgal bölgelerinde eslaha ve cephone terkedilmemesi hakkında.
892	29 Mayıs 335	XVII nci Kolordu bölgesinde tahaddüs eden durum dolayısiyle alınan tertibata dair Harbiye Nezareti emri.
893	28 Mayıs 335	XIV ncü Kor. nun Balıkesir'e intikali hakkında.

———o———

TARİHÎ VESİKALAR

Vesika No.: 876

Şube 1 Kısım 1 17 Nisan 35

Posta ve Telgraf Müdüriyet-i Umumiliğine

Mütarekenamenin akdinden evvel, hassaten bunu teakup eden zamanlarda Dokuzuncu Ordu ile posta irtibatı pek fena bir şekil almış ve bu hal bütün mahazırile devam etmektedir. Bu yüzden oldukça mühim muhaberat, icraata sui tesir edecek derecede teehhüre uğruyor ve binnetice Kolordu ve Fırka gibi makamat işleri sürüncemede kalmaktadır. Hak umman-ı meçhuliyet, zevcinin hayat ve mematından haber alamıyan zâbitan aileleri de yeis ve nevmidi içerisindedir. Erzurumla - Trabzon arasındaki posta müteahhitliğinin maksada vefa edecek surette tesis ve Trabzon Vilâyeti ile Canik Sancağı aksam-ı sahiliyesindeki motörlü vesait-i bahriyeden sureti istifadenin tetkiki ile İstanbul irtibatının temini suretiyle, bu mahazırın refini pek mümkün görüyorum.

Müdüriyetin, bu babtaki tedabir ve mütalâasının iş'arını rica ederim.

Muzaffer Basri Kâzım Fevzi

Dolap 49
Göz 6
Dosya 40

Vesika No. 876

کوندرن :	نجی راپور	محل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
تعیه ایدن	کوندرلمشدر	۲۲۲۴		
اسم	واصل اولمشدر	۱۷ / سنه / ۲۵		

آدرس بینه وقوف مدرینه کوهیلهٔ

شارکونامنك عصدندنه ، جاصهٔ بونه تعاقبایه
باشلاده حفوظجهاد دوایه بینه ایتالی بیك خا
بر تکی آلمه و بوجه نوبه نخاذیله دوام
ایتمکده در . بویوزده اولدقجه هم نخاریله ، اجراآت
سوریه اجرا ایدیلمکده در . ناخوانه اوغوبور و
بانیه قصاردو وقوفه کی نقاطات اشغال سوروبخمه
خاطرلوم در . حامه عمار مجاهلت ، روحنك
حاضر و حمایه جز الاسباب ضابطه عائد اولدوه باشی
دونیه ایچون در . ارمونه - طرابوزه آرسنده
بینه سفر لکنك عقدنه دخا ایدیلمکده در

واصل اولمشدر

آدرس .....

تأسیس و حاریه و لوازمه جهاتنه صاحب
احسان حضرتلری کبی موتورلی وابط بحریه دن صورت استفاده ندی
مقتضیدر. بو خصوصده نامنه حضرتلری ، بو خصوصده لازم کلن امر کوریلور
مدرنیت ، بو بابده کی تدابیر و معامله سنه اسعاف
حاییدر .

نظارت

Vesika No.: 877

Harbiye Nezaretine: İngiliz irtibat zâbiti
Binbaşı Van Milçen tarafından
varid olan 2119 No. ve 27/4/
20/36 tarihli İngilizce tahriratın
tercüme suretidir.

Hükûmet-i Osmaniye Anadolu'daki taraftarlariyle na mahdut bir surette şifre muhaberatında bulunmasına müsaade edilmesini rica etmiştir.

Bütün telgraflar Harbiye Nazırı Paşa Hazretleri t arafından imzalanmak şartile taleb-i vakiin isaf edileceği takarrür ettiğini işar eylemeğe memur edildim.

İmza: Binbaşı
Milçen

Şube: 3/332 vürudu/2/Mayıs/36
Kısımlarca görüldükten sonra (27 - Müteferrika)
dosyasında hıfzı 2 Mayıs 336

Dolap 49
Göz 6
Dosya 40

Vesika No. 877

عثمانلی ارکان حربیه عمومیه ریاستی

شعبه

نومرو

جریده نظارتنه : انگلیز رباط خالقی
بکباشی وان میلجه طرفندن
وارد اولان ۲۱۱۹ نومرو
و ۲۷/٤/۲٦ تاریخلی
انگلیزجه تحریراتک ترجمه
صورتیدر .

حکومت عثمانیه آناطولیده کی طرفدارلری نامحدود برصورتده
سفره محابا تنده بولنمقده مساعی ایچنی رجا ایتمشدر .
بونوه تنفذاتدن جریه ناظری یاشار فخری طرفندن امضا لانمش
تلغراف طبع واقعه اسعاف ایدیلرکن تقدیم اینمکه
استعجال ایلمکله مأمور ایدلدم .

معنا : بکباشی
میلجه

۲ / ۲۲۲ در دوی ——— ۲ / مایس / ۲٦
فرمانجه کلدی ولکن صکره (۲۷ - مندرجه)
دوسیه سنده حفظ ۲۲٦ / ۲۲۲

Vesika No.: 878

Adet 1705

Deraliye'de Erkânıharbiye-i Umumiye Birinci Şube Müdürüne

C. 7-5-35 tarih bilâ numaralı tele

23 ncü Fırka kıtaatı, Topçu K. 23 ncü Sahra, Tabur I hariç olarak kâmilen Afyonkarahisar'ına muvasalat etmiş olup 68 nci Alayın I nci Taburu Manisa'da bir taburu Burdur'da diğer bir taburu da İsparta'dadır. Akşehir'de bulunan Sahra Taburu 12 Mayıs 335 gününe kadar Karahisar'a celbedilecek vürudu ayrıca arzolunacaktır.

8 - 5 - 335

23 ncü Fırka K. Kaymakam
Ömer Lütfü

Dolap 49
Göz 5
Dosya 31

تلغرافنامه

نمره	نومرسی	کلسی	تاریخی								

Vesika No. 678

Vesika No: 879

Konya'dan

Harbiye Nezaretine mevrut şifredir

(1) Yirminci Kolordu kıtaatı merbutesiyle Yirmidördüncü Fırka'nın Ankara'ya nakli için otuzar vagonlu sekiz tren tertibedilmiştir.

(2) Kolordu karargâhını hamil olan birinci tren 8 Mayıs 35 öğleden sonra Ereğli'den hareket etti. Kolordu Kumandanı Afyonkarahisar'ına inerek Yirmiüçüncü Fırkayı teftiş edecektir.

(3) Mütebaki trenlerin iki ve üçer gün fâsıla ile hareket etmek üzere tertibedilmiş ve irkap işlerinin tanzim ve idaresine Fırka, Yirmidört Kumandanı Kaymakam Mahmut Bey memur edilmiştir.

(4) Diğer trenlerin nezaman ve hangi kıtaları hamilen hareket ettiği peyderpey arzedilecektir. 9 Mayıs 35

Numara 191

Yıldırım Kıtaatı Müfettişi
Cemal

Dolap 49
Göz 5
Dosya 31

Vesika No. 879

عثمانلی آرشیوی

ماشرقماندانلغی تحریراتی

شعبه

قوبنه ده

جریده نفر رتبه بوردوسیقوده

نومرو

(۱) یکرمنجی قول اردو قطعاتی مربوطی سیله یکرمی دوردنجی فرقه‌نک انقره‌یه نقلی ایچون اوتوز رواغونلی سکز تره‌ده ترتیب ایدلمشدر.

(۲) قول اردو قرارگاهنی حالا اونلاره یدنجی تره‌ده ۸ ماشینلی اوچلرینه صاحب ایکیلره حکمت ایتدی. قول اردو قوماندانلغی ایچون قره‌قصابه اینیلن یکرمی اوچنجی فرقه‌یه تفتیشه ایده جکدر.

(۳) متباقی تره‌ندن ایکی واوجر کوره قاصله‌ایله حکمت ایچون اوزره ترتیب ایدلمه وارکات ایشلرینی تنظیم واداره‌سنه فرقه یکرمی دردنجی قوماندانلغی قاتمقام محمود بک مأمور ایدلمشدر.

(۴) دیکر تره‌ندن نه زمان وهانکی قطعه‌ای حامله حکمت ایتدیکی بیلدیریلمه‌سنی رجا ایدیرم جکدر. ۹ ماس ۳۰

بیلدیرم قطعاتی مقامنه

حمالی

سیلدو
۱۹۱

۲۲۵/۵۱۰
۲۷۲۴

۱۸۷۱

II

40 - 5 - 10
5

Vesika No. 880

Gayet aceledir

Konya'dan:

Harbiye Nezareti Celilesine mevrut şifredir

İzmir ve havalisinin Yunanistan'a ilhak edilerek elyevm işgal amelisiyesinin başladığı müstahberdir. Hattâ Red-i İlhak Komisyonu Reisi imzasiyle Umum Belediye Riyasetlerine keşide edilen bir tamimde bu husus zikredilerek İzmir'in son dakikalarını yaşamakta olduğu ve ahalinin son dakikaya kadar müdafaa maksadiyle bir Millî Ordu teşkil ettiği diğer vilâyet, liva ve kazaların kendilerine müzaheret etmesi talep olunmuştur. Bu babta malûmat ve talimat-ı kâfiye ita buyrulmasını istirham ederim.

15 Mayıs 335

Yıldırım Kıtaatı Müfettişi
Ferik
Cemal

Reis ve Reisisani Paşa Hazretlerine akşam üzeri telefonla arz-ı malûmat edilmiştir.

16/5/35

Dolap 49
Göz 5
Dosya 34

Vesika No. 880

عثمانلی ارکان حربیه

شعبه

نومرو

شیفره

۲۲۶۶

۱۷ کانون ۱۳۳۵

غایت مستعجل

قونیه ده !

حربیه نظارت جلیله سنه مورود سیفره در.

۵ - ۱۷ . ۲۲۱

ازمیر وحوالیسنك یونانستانه الحاقه ایدیلدیکی الیوم اشغال محلسنك باشلادیغی مستخبردر. حتی الحاقه قومیسونی رئیسی افنادیلر محوم بلدیه ریاستلرینه کشیده ایدیلان ترتیبده بوخصوص ذکر ایدیلدیك ازمیرك صوك دقیقه لری یاشامقده اولدیغی و اهالینك صوك دقیقه یه قدر مدافعه مقصدیله برمیلر اردونشکل ایتدیکی دیکر ولایتلر، لوا وقضالرك کندیلرینه مظاهرت ایتمکلیغی اولنمشدر. بو بابده معلومات وتعلیمات کافیه اعطا بیورلمنی ارزو ایدرم

۲۲۵
ماسلاح
۱۵

بیلدیرم قطعاتی مفتشی
فریق
جمال

ریاست وزیرینه باش رخصتنه افنم اوزره تلفونله عرض معلومات ایلدم.
۱۶/۱/۲۵

۱۹۶۵

۲۵/۱/۱۷ صبح

ارکان حربیه / ۱۷ مایس

Vesika No.: 881

Harbiye Nazırı Celili Paşa Hazretlerine Selânik İngiliz Kuvvası Başkumandanı Ceneral Milne tarafından varid olan 14 Mayıs 919 tarih ve 7097/28 numaralı merbut İngilizce tahriraten tercümesi.

Devletli Efendim Hazretleri;

11 Mayıs 919 tarih ve 2777 numaralı tahrihat-ı devletlerine cevaben, Teklif-i Devletlerini tasvip eylemediğimi ve hali hazırda Afyonkarahisar'ından Ödemiş'e hiçbir kıt'anın tahrik edilmesine muvafakat eyleyemiyeceğimi Zatidevletlerine arziyle mübahiyim.

Ceneral
Milne

Merbut aslına mütabıktır. 17 Mayıs 335

Dolap 49
Göz 6
Dosya 44

Vesika No. 881

حربیه نظارتی

مرکز اداره‌سی

تحقیقات اجنبیه و اجنبیه‌یه

١٠١٢

حربیه ناظری جلیله پاشا حضرتلری سلانیک انقیاد قوماندانی جزاله میله طرفندن
وارد اولان ١٤ مایس ٩١٩ تاریخ و ٧٠٩٧/٢٨ نومرولی مربوط انقیاد تحریراتی رؤیت

٧ - ٢

٥ - ١٧

ولتعه افندم حضرتلری ؛

١١ مایس ٩١٩ تاریخ و ٢٧٧٧ نومرولی تحریرات دولتلرینه جواباً ، تکلیف دولتلرینه تصویب ایلدکلری وجهله حضرتلرینه آفیونه
قره حصارنده اوده شیخی بر قطعه تحریر ایلمه موافقت ایتمه‌کلری ذات دولتلرینه عرض ایلدیم.

جزاله
میله

مربوط احیز مطابقدر ١٧ مایس ٩٢٥

٢٧٧٧

ایکنجی حربیه محکمه دائره‌سی

٢٥/٥/١٧

٢٥/٥/١٧

Vesika No.: 882

Suret

Şube 2 Kısım 2 Mütareke 24/5/35

Harbiye Nezareti Celilesine

Hadımköy - Uzunköprü şimendifer hattı boyundaki Yunan taburu zâbitan ve efradının taşkınlıkları nihayet dereceye vâsıl olmuştur. Müteaddit defalar Ceneral Franşe Desperi'e keyfiyet yazılmış ve bu meselenin nazarı dikkate alındığını Ceneral Nezaret-i âciziye cevaben bildirilmiş ise de bir netice-i müsmire elde edilememiştir.

Âhiren bu mezalime mütaallik olarak Birinci Kolordudan ve Trakya Paşali Cemiyetinden mevrut evrak suretleri merbuten takdim kılınmıştır. Olbabda

Muzaffer Kadri Kâzım Cevat

Dolap 49
Göz 6
Dosya 41

Vesika No. 882

شعبه «حرف»

شعبه رئیسی نمره: خارجه نظارتی جلیله سنه ۲۵/۵/۷۶

خادمکوی — اوزون مدتلری شمندوفر خطی بویونجه جاری
خابره و افاداتنک شفاهی نقلیه درجه واصل اولمشدر.
مقدم وقوعلر جزالاً فائده سیره یه کیفیت یازیلمه دوام ایتدیکنی
نظر دقته آلنیقی جزالاً نظارتجه جواباً بلدیرمه ایسه
نتیجه متوجه اولده ابلاغ ایدلمشدر.
اجراآت بو مفصله متعلق اولارق برنجی قولاردوده و تراکیا یاتاغی
ایله جمعیتجه مورد اداره حوزه و بولغار نقدیم قلنمشدر.
اولباب

مظهر قدری کاظم جواد

Vesika No.: 883

Suret

Lüleburgaz'dan Harbiye Nezaretine mevrut telgraftır

Merkezi Lüleburgaz olan Yunan Hat Muhafaza Taburu Çorlu, Babaeski, Lüleburgaz sahasında nüfuz-u hükûmeti tamamiyle eline alarak hertürlü zalimane icraattan çekinmemiş olduklarını ve Lüleburgaz kazasında bulunan gençlerin ekserisinin hayatlarından kat'ı ümid ederek terk-i diyâr etmiş olduklarını arziyle bu taburun bilûmum zâbitan ve efradının vazifelerinden hariç olarak vezaifi hükûmete müdahalelerinin katiyyen men'i esbabının istikmali kemali ehemmiyetle mâruzdur. 24 Mayıs 35

Birinci Kolordu Kumandanı
Mirliva
Cafer Tayyar

Dolap 49
Göz 6
Dosya 44

Harbiye Nezareti
Harbiye Dairesi
Piyade Şubesi
2845

Erkânıharbiye-i Umumiye Birinci Şubeye:

Riyaset ve şubece görülmüştür. İadeten takdim

27/5/35

Vesika No. 883

عثمانلی امپراطورلوغی

شعبه

نومرو

صورتی

لوله برغوسنه حربیه نظارتی مورود تفویضدر .

مرلری لوله برغوسی اولوب بونلره خط محافظه طابوری چوق، بلیا اسکه، لوله برغوسی ساحه سنده نفوذ حکومتی تمامیله الی آلارده هر درلو فاعلانه اجراآتده حکومتمه اولدقجه ولوله برغوسی قضاسنده بولنانه کلنجه آلتی یوزنده حیاتلرنده قطع امید ایده‌رک ترک وطن ایتمیه اولدقلری عرضایله بو طابورک بالعموم خانه‌لره و افرادینک وظیفه‌لرنه خارج اولارده وظائف حکومت مداخله‌لرینک قطعیاً منعی سبابنک شکایت تلقی اهمیت مخصوصه‌در . ۲۵ ملاح ۲۴

برنجی قوله اردوقماندانی

مرلو

جعفر طیار

حربیه دائره‌سی

پیاده شعبه‌سی

۲۸۴۵

ارکان حربیه عمومیه رئیسی ؟

باشتوشعبه کوره‌سنه . اداره تقدیم

۲۵/۱/۲۷

Vesika No.: 884

Şifredir

Konya'dan

Harbiye Nezaretine mevrut şifredir

Gayet aceledir.

25/5/35 zevalinde Manisa'nın işgal olunduğunu ve telgraf tellerinin kırıldığını Afyonkarahisar Telgraf Müdürü Yirmiüçüncü Fırkaya bildirilmiştir Orada Yirmiüçüncü Fırka, Alay Altmışsekiz, Tabur Birin vaziyeti hakkında malûmat alınamadığı gibi irtibat tesisi de kabil olamamıştır. Keyfiyeti tetkik etmek üzere ilk trenle Manisa yakınına kadar zâbit gönderileceği mâruzdur

26 Mayıs 335

Yıldırım Kıtaatı Müfettişi
Cemal

Dolap 49
Göz 5
Dosya 34

Vesika No. 884

قونیه‌ده [illegible] فرقه قوماندانی [illegible] [illegible]

عاجلدر

۲۵ / ۵ / ۳۷ [illegible] منسوبانك [illegible] اولدیغی [illegible] [illegible]

[illegible] قره حصار [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] معلوماته [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ۲۶ مایس ۳۷

یلدرم قطعاتی مفتشی

کمال

۹۱۳۷

II

۲۵ - ۵ - ۳۷

t

Vesika No.: 885

Şube 1
3131
27/5/335

Ceneral Milne Cenaplarına

Şifahî olarak muttali olduğum arzularına binaen Kırkdokuzuncu Fırkanın tekrar Kırkkilise'ye dönmesini emrettim. Ancak berveçhiâti hususatı Zatiâlilerine arza mecburum.

Babaeski ve Lüleburgaz'da bulunan Yunan efrat ve zâbitanının Rum ahali ile beraber yaptıkları taşkınlıklardan ve yolsuzluktan korkan ve binnetice heyecana düşen İslâm ahaliyi sükûnete getirmek ve tatmin eylemek için Kırkdokuzuncu Fırka muvakkaten Babaeski'ye nakledilmiş ve Kırkkilise ile Babaeski arasındaki mesafenin azlığından dolayı Fırkanın bu tedbil-i mevkii büyük bir vaz-ulceyş tedbili telâkki edilmediğinden Zatiâlilerine arzedilmemişti.

Hususiyle bu tedbil Nezaretin emriyle de olmayıp selâhiyeti dahilinde bulunmak itibariyle doğrudan doğruya Kolorduca yapılmıştır. Evvelce Yirmiüçüncü Fırkanın İzmir'e sevkine mümanaat olunmasından dolayı bugün İzmir havalindeki ahal-i İslâmiye müsellah Rum çetelerine karşı himayesiz bir halde katlolunyorlar. Bu halin bu defada Babaeski, Lüleburgaz ve Çorlu havalisindeki ahal-i İslâmiyenin başına geleceğinde hiç şüphm olmadığı için şayet bundan bir mesuliyet-i vicdaniye tereddüp ediyorsa bunun da âcizlerine ait kalacağını hâtıraten Zatiâlerine arzeylerim.

Dolap 49
Göz 6
Dosya 44

Vesika No. 885

کوندرن :	نجی راپور	محل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
[illegible]	کوندرلمشدر			
[illegible]	واصل اولمشدر			

آدرس _____ [illegible]

[illegible]

Vesika No.: 886

Şube 1
3145

Dersaadette Kuvvayı İtilâfiye Kumandanı
Ceneral Milne Cenaplarına

Şark Orduları Başkumandanı Ceneral Franşe Desperi Cenaplarına.

25/5/35 tarih ve 3104 numaralı tezkereye zeyldir:

Trakya'da bulunan Yunan Hat Muhafaza Taburunun umum zâbitan ve efradının vazife-i askeriyeleri haricinde olarak ahaliye karşı yapmakta oldukları keyfi ve zalimane harekâta dair Birinci Kolordudan mevrut telgraf ve vekayi cetveli sureti leffen takdim kılınmıştır.

Bundan başka Selânik'ten ahaliye tevzi edilmek üzere esleha ve bomba celbedilmekte olduğu da müstahberdir.

Yunan efrat ve zâbitanı ahali-i müslime arasında yaptığı propaganda Trakya'nın Yunanistan'a verildiği ve ahali-i İslâmiyenin bu mıntakadan hicret etmeleri lâzım geldiği yolunda ve tehditkârane bir vaziyettedir. İzmir hâdisesini işiten ahali İslâmiye burada da aynı âkıbeti gördüğünden velevki yanlış olsun yapılan bu propaganda ve tehditlere inanarak hicrete hazırlanıyor. Bu tehdit ve tahvif en ziyade Babaeski, Lüleburgaz ve Çorlu mıntakasında devam ediyor. Bunların tatmin ve tes-kini için bu mıntakaya gönderilen kuvvete İngiliz karargâhınca (Zatiâlilerince) muvafakat buyrulmadığından himayesiz kalan ahali-i İslâmiye ya gelecek belâya rıza göstererek mütevekkilâne ölümü belemek veyahut terk-i diyâr etmek gibi iki elîm mecburiyet karşısında kalıyor. Şu asr-ı medeniyette ve muazzam medenî devletler huzurunda Trakya'da ikinci bir İzmir faciası zuhuriyle birçok mazlum ve masum ahalinin mahv-ı perişaniyeti ile beşeriyetin lekelenmesi arzu buyrulmadığı takdirde Trakya'da hat muhafazasında bulunan Yunan Taburunun efal ve harekâtının kontrol altına alınarak ahali-i müslime nezdinde ika edegelmekte oldukları vahşiyane hareketlerine nihayet verilmesini rica ile kesb-i şeref eylerim.

Dolap 49
Göz 6
Dosya 44

Vesika No. 886

کوندرن :	نجی راپور	محل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
باشقه ۲۵/۵/۲۷	کوندرلشدی	[illegible]		
[illegible] ۲۱۴۵	واصل اولشدی	۲۷ - ۵ - ۲۵	جدال	[illegible]

آدرس ..... [illegible] خانه

[illegible] خانه [illegible]

۲۵/۵/۲۷ تاریخ [illegible] ۲۱۰۴ نومرولی تذکره [illegible] :

[illegible] ولایت [illegible] خط [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

کوندرن :	نجی راپور	محل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
	کوندرلمشدر			
	واصل اولمشدر			

آدرس .....

بونلار آزاد و خلقه نی اهالی مسلمه اره سنه یایه رق دیو باغاندا و تهدید ایدرک ترکیانه بونلرنه
ویرلدیکی و اهالی اسلامیه نک بو منطقه ده هجرت ایتمیه لازم گلدیکی بولنده و تهدید کارانه
بر وضعیت در . ازمیر حادثه سنی ایشیدن اهالی اسلامیه بو آره ده بو وقتی کوردیکندن
دولیه یه گمه لر اولسون یایله بو دیو باغاندا و تهدیدلر ایله هجرت حاضرلنیور بو
تهدید و تخویف ایله زیاده یایلمکده
بونلرک تعلیمه دوام ایدیور . بونلرک تعلیمه
ایدیور بو منطقه ده کوندریلمه قوه انگلیز قوماندانلغنه (زات قالیرنه) واقعت بیورلدیغنده
جایز قالدیغنه اهالی اسلامیه یا گمه لر ایله یا کمک ایله یا خاگوسزه رک متوکلان اولمق
گیبی و یا خود ترک دیار ایتمک گیبی ایکی ایلم مجبوریت قاینشوسنه قالیور . شو عصر
مدنیده و عظیم مدنی ملتلر جفورنده

Vesika No.: 887

Şuabata tamim:

Fimabaat Kumandan Beyin imzası mevcut olmıyan müsveddelerin şifre edilemiyeceği ve binaenaleyh şifre edilmesi lâzım gelen evrakın evvelâ Kumandanlığa imza ettirilmesi icabedeceği hakkında malûmat husulü mercudur Efendim.

Erkânıharbiye Reisi Namına
Birinci Şube Müdürü
Yüzbaşı

Peki gördüm.

Dolap 49
Göz 6
Dosya 40

Vesika No. 887

[illegible]

[illegible] شعبانه تعمیم :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Vesika No.: 888

Birinci Kolordu Kumandanlığına

Kırkdokuzuncu Fırkanın tekrar Kırkkilise'ye aldırılması ve Merkezden emir olmaksızın büyük mikyasta harekâtı askeriye icra edilmemesi mütemennadır.

İngiliz İrtibat Zâbiti Milçin Cenaplarına:

40 ncı Fırka için Birinci Kolorduya verilen emir sureti bâlâdadır. Ceneral Milne karargâhına iblâğ-ı keyfiyet buyrulması mercudur.

Şube Müdürü

Dolap 49
Göz 6
Dosya 44

Vesika No. 888

کوندرن :	نجی رابور	محل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
۲۱۲۸	کوندرلمشدر			
۵/۲۷ ۴۴۵	واصل اولمشدر			

غایت مستعجله آدرس ..... برنجی فرقه‌ی فوق‌العاده‌ی نظامیه

فوق العاده زحمت و فداکاری تذکار و تقدیر کلیسا، آلدیغمز جلیلیه‌ی مرکزدن و اوراطه‌سز بیوک قیاداتمز کمات عسکریه اجرا ایدلمسی متمنیدر.

[illegible]
ارکان حربیه عمومی رئیسی
۲۱۲۸

[illegible]

[illegible] ضابط میلیه [illegible]

۲۹ نجی خط رابورنه برنجی فرقه‌ی [illegible] اوردوسنه [illegible] بلاده‌در. [illegible]
[illegible] انواع تیفت بورطه [illegible]

[illegible] مدیری
[illegible]

[illegible]

Vesika No.: 889

Konya'dan
Harbiye Nezaretine mevrut şifredir

26 Mayıs 35 tarih ve 243 numaralı şifreye zeyldir.

Yirmiüçüncü Fırkanın Manisa tarafına gönderdiği zâbit 28 Mayıs 35'de avdet etmiştir. Manisa'yı işgal eden Yunanlı'ların ileri hareketlerine devam ederek Kasaba şehrini de işgal ettiklerini ve Salihli'ye geleceklerini evvelce Manisa'da bulunan Alay Altmışsekiz, Tabur Birin Alaşehir'e çekilerek Akhisar'da bulunan Onyedinci Kolordu Kumandanı Bekir Sami Beyin kumandasına girmiş olduğunu öğrendiği mâruzdur.

31 Mayıs 35 tarih ve
263 numaralıdır.

Yıldırım Kıtaatı Müfettişi
Cemal

Dolap 49
Göz 5
Dosya 34

Vesika No. 889

قومیسیون

جریانه رنه مورد تشکیل در.

۱۶ سنبله تاریخ و ۶۲ نمره لو تشکیل دیلدی. بلدی واحی وقف قیماطی کوندیلمی
حالط ۲۸ سنبله ده عودت ایتمشدر. مقتضای استفتاسی ایله بو بابدن بلدی کنگره سوم
ایدیلن قطعه شهری ده اشغال ایدنلری و صاحبلری کلجکلری اولمغیساده بهاسه
آلای المسه بلدیه طرفندن آلاشمده چیکیلن اقتصاده بهاسه اوه بدلی قرار ورلدی
عنوانلی نکرسلی نطق حالنده اسه کیرمه اولیغی اوکرنیلمی مقصد. ۱۶ سنبله تاریخ
و ۶۲ نمره لو بلدیه

بلدیم قطعات مقتشی

جمال

۲/۲

IV

II

۲۰ - ۶ - ۲

Vesika No.: 890

Şube 1
3135
27/5/35

Ondördüncü Kolordu Kumandanlığına
Salihli'de Ellialtıncı Fırka Kumandanı
Bekir Sami Beye

Manisa'nın işgali üzerine Ayvalık'daki alayla Ellialtıncı Fırkanın muvasalası müşkül olduğundan işar-ı âhıra kadar bu alay Altmışbirinci Fırkanın emrinde bulunacaktır.

Erkânıharbiye-i Umumiye Şube 1 3135

Dolap 49
Göz 5
Dosya 31

Vesika No. 890

کوندرن :	نجی راپور	محل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
۲۱۲۵	کوندرلمشدر	XIV		
۲۷/۱/۲۵	واصل اولمشدر			

آدرس ..... اوبه‌دره‌ده ضابطه‌دن نه‌ده‌ن

صالحیده الی ثانی فوقوقلرنده بدسلیکه

مقیمانه اشغال اوزره ابوالقدره‌ک ثالثه الی ثانی فوقوقلرنده واحدی
مشغول اولدیغنه اشعار ایجده قدر بو ثلاثه ثالثه‌یه‌نی فوقوقلرنده
اوزنده بولونمقدر . ۲۱۲۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Vesika No.: 891

Konya'dan
Erkânıharbiye-i Umumiye Riyasetine mevrut şifredir

Gayet mühimdir

Yirmisekiz/Beş/otuzbeş tarihli vaziyeti umumiye tebliğinin dördüncü maddesi nihayetine doğru işgal mıntakasında esleha ve cepane bırakılması pek muzir ahvaldendir diye münderiçtir. Halihazırda iki türlü işgal vaziyetleri karşısındayız. Birisi, İzmir Vilâyetinde Yunanlı'ların devam etmekte oldukları şekil ki, buralarda lâfz-ı murad hükûmeti mahalliyeler kalıyor. Âni vukubulan bu şekil tahtında kıtaat mevcut vesaiti nakliyesine göre elinde bulundurduğundan gayrı birşey nakledemez. Diğeri Konya ve Afyonkarahisar dahil olan hattan Adalardenizi'ne kadar olan sahanın bâzı yerde kesif ve bâzı yerde zayıf olarak İtalyan'lar tarafından elyevm tesis edilmiş bulunan şekli işgaldir ki, buralarda kıtaat ve hükûmeti mahalliyeler ibkay-ı vazife ediyor. Gerek İtalyan ve gerekse ahar tarafından müfettişlik mıntakasına birinci şekil işgalin tatbiki halinde mukavemet gösterebilmek lüzumu hattı Hümayun ve beyanname-i sedaretpenahi ve onu müfsir 21/5/35 tarihindeki vaziyeti umumiyeyi haki emri devletlerinden anlaşılmakta olduğu mâruzdur. 1 Haziran 35

Yıldırım Kıtaatı Müfettişi
Cemal

Dolap 49
Göz 5
Dosya 34

Vesika No. 891

٢٤٨٦

قوتنه دن

ارکان حربیه عمومیه ریاستنه

مدرد سنجاق ده

غایه محرمه

کیلیکیا سنجاغی ایله اورتوسه ناحیه‌لری وضعیت عمومیه بلیغنامه‌سی درجه‌سی ماده‌سی نهایتنه قدر
اشغال مطلقه‌سنه اسلر و جنجاغه ارقاسی یا مظهر اعوالدندر. دیه مندرجدر. حال حاضرده
آیلی درلو اشغال وضعیتلری قابل شوشه‌دیر. بریسی ازمیر ولایتنی یونانلیلر طرفندن
اشغال اولنمقدر. دیگری ~~[illegible]~~ بوراده لفظی مراد حکومت محلیه‌سی قالیور. آنی دخی بو شکل
بو شکل تخته‌ده قطعاً مقصود وسائط نقلیه سنه کوره اشغال بولنیور دیکر بری
شی نقل ایده‌مز. دیگری قونیه و اقیونه قصبه‌لری داخل اولان خطه‌ده اطرافی کرک
قدر اولان ساحلی بیطه برده کیشف و بیطه برده حقیقت اولرق ایتالیالیلر
طرفندن الیوم تأسیس ایدلمه بولنمق شکل اشغال درجه بوراده قطعاً و حکومت
محلیه‌سی ایفای وظیفه ایدیور. کرک ایتالیالی و کرک آخر طرفدن مقتضیات مطلقه‌سی
بر نحو شکل اشغالات تطبیق حالنده مقاومت کوستره‌بیلمک ازمنه خطه همانه و بیانات
صدر اعظم دائی ۲۴ سی ۲۱/۵/۲۰ تاریخنی وضعیت عمومیه‌ی حاکی امر و دولتلرنه
اکلاشلمقده اولدیغی مرتبه‌ده

بلدیه‌ده قطعاتنه سقتنه
جیمال

قطعه

Vesika No.: 892

Onyedinci Kolordu mıntakasında tahaddüs eyliyen vaziyet dolayısiyle berveçhiâti tertibat ahzolunacaktır.

1. Ondördüncü Kolordu karargâhı ileride Bandırma'ya naklolunacaktır. Fakat bu karargâhın Bandırma'ya nakli uzun süreceğinden şimdilik Kolordu Kumandanı en lâzım olan maiyetini beraber alarak hemen Balıkesir'e gidecek ve orada ifayı vazife eyliyecektir. Bu Kolordunun maiyetine Ellialtıncı Fırka da verilmiştir. Ellialtıncı Fırka Kumandanı artık Onyedinci Kolordu Kumandanlığı vekâletini ifa etmiyecektir. Fırka karargâhının nerede tesisi lâzım geleceğini Kolordu Kumandanlığı emredecektir. Kolordunun mıntakasına (İzmir - Afyonkarahisar) şimendifer hattı (dahil) şimalindeki İzmir Vilâyeti aksamı da idhal edilmiştir.

2. Elliyedinci Fırka şimdilik müstakillen Nezarete merbuttur. (İzmir - Afyonkarahisar) (hariç) hattının cenubunda bulunan Onyedinci Kolordu mıntakası bu Fırkanın emrindedir.

3. İzmir ve Urla'dan Mudanya'ya çıkarılan bilûmum efra tve zâbitan Ellialtıncı Fırka karargâhiyle bu Fırkanıniki alayını teşkil eylemek üzere Ondördüncü Kolordu tarafından Bandırma'ya celbolunacaktır. Yalnız bunlardan Kolorduya memur ve mensup bulunmıyan zâbitan ile Onyedinci Kolordu karargâh zâbitanı şimdilik Mudanya'da kalacaktır. Ellialtıncı Fırka Kumandanı Hürrem Bey Dersaadet'e gelecektir. Ondördüncü Kolordu Bandırma veya Mudanya'da bu teşkilâtı gayet müstacel yaparak Ellialtıncı Fırkanın alaylarını münasip göreceği mıntakaya sevkedeceklerdir.

4. Mudanya'dan Bandırma'ya nakli için Dersaadet'den vesait gönderilecektir. Bu vesaitin ne vakit Mudanya'da bulunması lâzım geleceğini Ondördüncü Kolordu Nezarete bildirecektir.

Harbiye Nazırı
Şevket Turgut

Tebligat
Onyedinci, Ondördüncü Kolordu Kumandanlıklarına
Ellialtıncı ve Elliyedinci Fırka Kumandanlıklarına
Harbiye Nezareti Devairine
Müfettişliklere, Ordu Müfettişliklerine
Erkânıharbiye-i Umumiye şuabatına

Aslına mutabıktır.

Erkânıharbiye-i Umumiye Şube 1
Müdürü
Kaymakam
Hasan Basri

Dolap 49
Göz 5
Dosya 31

Yeasika No.892

Vesika No.: 893

Harbiye Nezareti
Şifre Kalemi 2140
Şube 1
3202

Tekirdağ'ından
Harbiye Nezaretine mevrut şifredir

1. Karargâhımın, bir kısmile hemen Balıkesir'e hareket etmekliğime dair 28/5/35 tarih ve Erkânıharbiye Şube 1 3167 numaralı telgrafname-i samilerini 28/5/35 saat 3/30 sonrada aldım.

2. Beraberimde götüreceğim birkaç zâbitin binekleriyle binek otomobilini ve bâzı karargâh eşyasını nakledebilmek için bir römorkörle bir şat'ın âcilen Tekirdağ'ına ve âcizlerinin de biran evvel Bandırma'ya hareketim için Bandırma, Mudanya sahiline memur Draç tor-pitosunun kezalik hemen Tekirdağ'ına izamına müsaade-i celileleri mâruzdur.

3. Ellialtıncı Fırka Kumadanlığı ile Manisa cihetine gönderilmiş olan Miralay Bekir Sami Beyin Salihli istikametinde Manisa'dan hareket etmiş olduğu alınan raporlardan anlaşılmış olduğundan ve telgrafname-i samilerinde 56 ncı Fırka Kumandanı Hürrem Beyin Dersaadet'e azimet edeceği bildirildiğinden Fırka Kumandanının kimin tarafından deruhde edileceğinin ve Hürrem Beyin Dersaadet'e azimeti hakkında taraf-ı samilerinden doğruca bir emir verilmiş olup oladığının emir-ü iş'arını istirham eylerim ve İzmir ve Urla cihetlerinden gelen zâbitan ve efrat evvel emirde Mudanya'da teşkil ve tanzim olunacaklardır. Bu teşkilâtın ne vakit bitam bulacağını ve vesaiti bahriyenin ne vakit Mudanya'da mevcut bulunması lâzım geleceğini Bandırma'ya muvasalatımda arzedeceğim.

XIV ncü Kolordu-K.
Yusuf İzzet

28/5/35
Erkânıharbiye-i Umumiye Dairesine
29/5/35

Dolap 49
Göz 5
Dosya 31

Vesika No. 893

23/01/39

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١- فرقاطه‌ی رئیس همامه باکیسر، حرکته ایتمکلکه اولان ٢٨/١/٣٥ تاریخ و [illegible] نومرولو تلغرافنامه سیرینه ٢٨/١/٣٥ ساعت ٨/٢٠ حدوده الدم.

٢- برابرنده کتوره‌جکم بر قاچ طابور بیکباشی بنیم اوطومبیلی و بعض قواکاه اشیاسنی نقل ایچون ایچیز بر دومبرکوره بر شالمپا حاز اولان تکفورطاغه و طاغوزلیاده‌کی آیه‌اول باندیره‌سی حرکتم ایچون باندیره، مداینه‌ده‌کی نمره دیانه طوریدونمک لزوم حصل تکفورطاغه اخذانه‌سنه جلب اولنمشدر.

٣- الی الخیر فرقه قوماندانلغی ایله نفیسا جهتنه کوندرلمه‌اوزره یالاو کدسی بکلک صالحی انتقاتی نفیسا دن حرکته ایتمه‌اولدقی آنیز ایورلرینه آکلاشیلمه‌مقدمه و تلغرافنامه سیرینه ٥٦ نجی فرقه قوماندانلغی ٨ نومرو بکلک ٤ ر ٢ من ل ل زیارته وقیت ایچه بیلدیرلدیکنه فرقه قوماندانلغنه

ثانی

کیمک طرفنه دعوت ایدیلمکدن دولایی کمال سعادتله عرض ایدرم
طرف سامیلرینه لهذا بیان ویریلمه صاحب اولدقلری ارادتمندانه
احترام ایدرم و ایزده و اولاد فهرنده کمال مناسبت
و افراد اولارده بدانیده تشکیل و تنظیم ایلمه جقدر.
بو تشکیلاتک نه وقت ختام بولمه جغی و وسائط بجرینک نه وقت
بو تشکیلاتک نه وقت ختام بولمه جغی و وسائط بجرینک نه وقت
بدانیوره سعادت بولمسی لازم کلمکده باندمیه مراجعتده عرض
ایدیلم

۲۵/۰۱/۲۸

۱۴ قه

بسنغرت

۵/۲۹

۲۵/۰۵/۲۹

۲۵-۵-۲۹